

รายงานการประชุม
คณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม
ครั้งที่ ๖/๒๕๖๓

วันจันทร์ที่ ๘ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๓ เวลา ๑๑.๐๐ – ๑๓.๐๐ น.

ณ ห้องประชุมหว่ากอ ๑ และ ๒ อาคารจัตุรัสจามจุรี ชั้น ๑๔

สำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ (สอวช.)

และระบบออนไลน์ผ่านแอปพลิเคชัน Zoom

ผู้มาประชุม

๑. นายศักรินทร์ ภูมิรัตน์	ประธานกรรมการ
๒. ปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม
(นายปฐม สวรรค์ปัญญาเลิศ แทน)	กรรมการ
๓. อธิบดีกรมบัญชีกลาง
(นายวรชัญญ์ เพชรร่วง แทน)	กรรมการ
๔. นางศันสนีย์ ไชยโรจน์	กรรมการ
๕. ผู้อำนวยการสำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา
วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ
(นายกิติพงศ์ พร้อมวงศ์)	กรรมการและเลขานุการร่วม
๖. พนักงานสำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์
วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ ซึ่งผู้อำนวยการฯ มอบหมาย
(นางสาวสิริพร พิทยโสภณ)	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการร่วม

ผู้ประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์

๑. เลขาธิการ ก.พ.
(นางสาววลัยลักษณ์ เศรษฐฤทธิ์ แทน)	กรรมการ
๒. เลขาธิการ ก.พ.ร.
(นางนันทนา ธรรมสโรช แทน)	กรรมการ
๓. เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี
(นายปัญญาพล ศรีแสงแก้ว แทน)	กรรมการ
๔. เลขาธิการสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
(นายสุรียนต์ ธัญกิจจานุกิจ แทน)	กรรมการ

๕. ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ
(นางอมรรัตน์ ภูมิวิสนะ แทน)	กรรมการ
๖. นายกฤษณพงศ์ กีรติกร	กรรมการ
๗. นายกิตติชัย ไตรรัตนศิริชัย	กรรมการ
๘. นายชูศักดิ์ ลิ่มสกุล	กรรมการ
๙. นายเทวินทร์ วงศ์วานิช	กรรมการ
๑๐. นายบวรศักดิ์ อุวรรณโณ	กรรมการ
๑๑. นายวิจารณ์ พานิช	กรรมการ
๑๒. นายวีระพงษ์ แพสุวรรณ	กรรมการ
๑๓. นายสมคิด เลิศไพฑูรย์	กรรมการ
๑๔. นายสัมพันธ์ ศิลปนาฏ	กรรมการ
๑๕. นางสีลาภรณ์ บัวสาย	กรรมการ
๑๖. นางสาวรณี คำมัน	กรรมการ
๑๗. รองเลขาธิการ ก.พ.ร. ซึ่งเลขาธิการ ก.พ.ร. มอบหมาย
(นางนันทนา ธรรมสโรช)	กรรมการและเลขานุการร่วม
๑๘. ข้าราชการสำนักงาน ก.พ.ร. ซึ่งเลขาธิการ ก.พ.ร. มอบหมาย
(นางสาวมัตติกา เทพหัสดิน ณ อยุธยา)	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการร่วม

ผู้ลาประชุม

๑. เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา	กรรมการ
๒. นายณรงค์ ศิริเลิศวรกุล	กรรมการ
๓. นายบัณฑิต เอื้ออาภรณ์	กรรมการ
๔. นายประสาร ไตรรัตน์วรกุล	กรรมการ
๕. นายไพรัช ธีชัยพงษ์	กรรมการ
๖. นายรุ่งโรจน์ รังสีโยภาส	กรรมการ
๗. นายสมเกียรติ ตั้งกิจวานิชย์	กรรมการ
๘. คุณหญิงสุมณฑา พรหมบุญ	กรรมการ

ผู้เข้าร่วมประชุม

สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

๑. นายศุภชัย ปทุมนากุล
๒. นางสาวศิษณุภรณ์ มานูวงศ์

สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ

๑. นางลดาวัลย์ กระแสร์ชล
๒. นางจุฬารัตน์ ตันประเสริฐ

สำนักงาน ก.พ.

๑. นางสาวบุรณี ศุภศิลป์

สำนักงาน ก.พ.ร.

๑. นางพรทิพย์ แก้วคำมูล
๒. นางสาวจรรุวรรณ ฤทธิบันลือ
๓. นายกฤตวิทย์ จันทร์แจ่มใส

สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

๑. นายเผ่าพัชร รพีธรรมานนท์

สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

๑. นายสุทธิพันธ์ จิตพิมลมาศ
๒. นางปัทมาวดี โพนบุญกุล
๓. นายอภิศักดิ์ ธีระวิสิษฐ์
๔. นางสมปอง คล้ายหนองสรวง
๕. นายพงศ์พันธ์ แก้วตาทิพย์
๖. นางสุรรัตน์ ชะนะมา
๗. นายปกรัฐ กนกธนาพร

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

๑. นางสาวพัชณิดา ธรรมรงค์กิจ

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี

๑. นายสันติ เจริญพรพัฒนา
๒. นางสาวสิวลี ตระกูลวิเชียร

มหาวิทยาลัยขอนแก่น

๑. นางปรีญา โทณะพงษ์

บริษัท ปูนซิเมนต์ไทย จำกัด (มหาชน)

๑. นางวิไลพร เจตน์จันทร์

สำนักงานนโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ

๑. นายพลศักดิ์ โกษียาภรณ์
๒. นายสุชาติ อุดมโสภกิจ
๓. นางสาวนริดา วีระโสภณ
๔. นางสาวอรพรรณ เวียรชัย
๕. นางสาวศรีฉัตร ไชยวงศ์วิธาน
๖. นายชาญวิทย์ อุดมศักดิ์กุล
๗. นางสาวสลิลวรรณ กลับประสิทธิ์
๘. นางสาวภาณิศา หาญพัฒน์นันท
๙. นางสาวมณีนยา ชุณหวิธานนันท
๑๐. นางสาวภัทริรา เกื้อกิม
๑๑. นางสาวศรวณีย์ สิงห์ทอง
๑๒. นายภาสพงศ์ อารีรักษ์
๑๓. นายมหัทธน พุทธิขจรชัย
๑๔. นางสาวชนิดา แสนสะอาด
๑๕. นางสาวรินพี งามแสง
๑๖. นายศุภวิริยะ สรณารักษ์
๑๗. นายอานนท์ ตานะเศรษฐ
๑๘. นายนรชัย รังสีวิจิตรประภา
๑๙. นางสาวภัทรายุส พูลฤทธิ์
๒๐. นางสาวอรฉัตร นาครภัก
๒๑. นายศุภวัฒน์ โชคสวัสดิ์ไพศาล
๒๒. นางสาวสุภาวดี สอดสี
๒๓. นายกิตติศักดิ์ กวีกิจมณี
๒๔. นางสาวนัยนา เปลี่ยนผัน
๒๕. นางสาวลัดดาวรรณ เจริญศิริวัฒน์
๒๖. นางสาวธิดารัตน์ โกมลวานิช
๒๗. นางสาวสุทธิดา พิริยะการสกุล
๒๘. นางสาวอรณิชา เวชปาน
๒๙. นายอภิชาติ อภัยวงศ์
๓๐. นางสาวณัฐจันท์ ละลอกแก้ว

บันทึกการประชุมออนไลน์ผ่านแอปพลิเคชัน Zoom ลิงค์ :

https://zoom.us/rec/share/๔PRKAY_๕๖kJJYKORtVCAQ๖๐AXaPaeaa๔๑๓MZ๔_Benh๗E_d_ZTnUFEKP-cx๕W๗amU

เริ่มประชุมเวลา ๑๑.๐๐ น.

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่อง ประธานแจ้งให้ที่ประชุมทราบ

ประธานกรรมการ (นายศักรินทร์ ภูมิรัตน) กล่าวเปิดการประชุมคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม และแจ้งให้ที่ประชุมทราบระเบียบวาระเพื่อพิจารณา ๒ เรื่อง ได้แก่ ๑) โครงสร้างสำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สป.อว.) และวิธีการทำงานในระยะต่อไป และ ๒) แนวคิดการจัดตั้งกองทุนอุดมศึกษา และขอให้ฝ่ายเลขานุการฯ ดำเนินการให้ผู้เข้าร่วมประชุมแสดงตนก่อนการประชุมเพื่อเป็นการยืนยันตัวตนว่าได้เข้าประชุมจริง

มติที่ประชุม กรรมการที่เข้าร่วมประชุมแสดงตนผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์และรับทราบระเบียบวาระการประชุม

ระเบียบวาระที่ ๒ เรื่อง รับรองรายงานการประชุม

ระเบียบวาระที่ ๒.๑ รับรองรายงานการประชุมคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ครั้งที่ ๕/๒๕๖๓

คณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ได้มีการประชุมครั้งที่ ๕/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๑๘ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๓ ต่อมา ฝ่ายเลขานุการฯ ได้จัดทำรายงานการประชุม และแจ้งเวียนให้กรรมการพิจารณาเรียบร้อยแล้ว โดยมีกรรมการขอแก้ไขรายงานการประชุม ดังนี้

๑. ระเบียบวาระที่ ๒.๑ เรื่องรับรองรายงานการประชุม ขอแก้ไข “ได้มีการประชุมครั้งที่ ๔/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๒๐ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๓” และ มติที่ประชุมรับรองรายงานการประชุมฯ “ครั้งที่ ๔/๒๕๖๓”

๒. ระเบียบวาระที่ ๓.๑ การจัดทำฐานข้อมูลด้านการอุดมศึกษา ขอแก้ไขข้อความในข้อเสนอแนะที่ประชุม ๓.๖ โดยเพิ่มข้อความ “โดยควรดำเนินการให้ครบทุกสถาบันในปีแรกเพื่อให้สามารถใช้ประโยชน์จากฐานข้อมูลอุดมศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ” ตอนท้าย

มติที่ประชุม รับรองรายงานการประชุมคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ครั้งที่ ๕/๒๕๖๓

ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่อง เพื่อพิจารณา

ระเบียบวาระที่ ๓.๑ โครงสร้างสำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สป.อว.) และวิธีการทำงานในระยะต่อไป

นายปฐม สวรรค์ปัญญาเลิศ รองปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (รอง ปอว.) นำเสนอความก้าวหน้าการปรับโครงสร้างส่วนราชการในสังกัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (อว.) โดยได้รับความเห็นชอบร่างโครงสร้างระบบราชการของกระทรวง อว. เมื่อวันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๖๒ และได้จัดทำรายละเอียดชี้แจงการแบ่งส่วนราชการต่อสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (สำนักงาน ก.พ.ร.) และผู้บริหารสำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สป.อว.) โดยกระบวนการขอความคิดเห็นจากผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ สป.อว. ได้รับความเห็นชอบจากสำนักงาน ก.พ.ร. เป็นที่เรียบร้อยแล้ว ขณะนี้อยู่ระหว่างการรับรองมติ ก่อนเสนอให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณา และขอความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีเพื่อประกาศเป็นกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการภายในกระทรวง อว. ก่อนประกาศในราชกิจจานุเบกษาเพื่อให้มีผลบังคับใช้ตามกระบวนการกฎหมายต่อไป

กรอบการจัดโครงสร้าง สป.อว. ยังเป็นไปตามโครงสร้างเดิมแต่มีการดำเนินงานภายในให้คล่องตัวมากขึ้น โดยภารกิจหลักยังให้ความสำคัญกับงาน ๓ ด้าน คือ ส่งเสริมและพัฒนากำลังคนและทุนทางปัญญา (Manpower and Brainpower) ระบบนิเวศ ววน. (RDI Ecosystem) และการยกระดับคุณภาพและมาตรฐาน อววน. (Transformation) โดยมีการสนับสนุนการดำเนินงานของภารกิจผ่านแผนและยุทธศาสตร์ และหน่วยสนับสนุนต่าง ๆ ให้เกิดการบูรณาการทั้งด้านการอุดมศึกษากับด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม โดยมีการแบ่งส่วนงานรับผิดชอบเป็นกลุ่มภารกิจ ดังนี้

๑. กลุ่มภารกิจด้านการส่งเสริมและพัฒนากำลังคนและทุนทางปัญญา ประกอบด้วย กองส่งเสริมและพัฒนากำลังคน (Manpower) และกองส่งเสริมและพัฒนาทุนทางปัญญา (Brainpower)

๒. กลุ่มภารกิจยุทธศาสตร์และสนับสนุน อววน. ได้แก่ กองส่งเสริมและประสานเพื่อประโยชน์ทางวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

๓. กลุ่มภารกิจขับเคลื่อนและยกระดับ อววน. ประกอบด้วย กองยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา และกองขับเคลื่อนและพัฒนาการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

๔. กลุ่มภารกิจยุทธศาสตร์และสนับสนุน อววน. ประกอบด้วย กองยุทธศาสตร์และแผนงานกองการต่างประเทศ กองระบบและบริหารข้อมูลเชิงยุทธศาสตร์การอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม กองกลาง และกองกฎหมาย กลุ่มพัฒนาระบบบริหาร กลุ่มตรวจสอบภายใน และศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต

ทั้งนี้ การจัดโครงสร้างแบ่งออกเป็น ๑๐ กอง ๒ กลุ่ม และ ๑ ศูนย์ เป็นไปตามโครงสร้างเดิมของ สป.อว. โดยที่ สำนักงาน ก.พ.ร. มีข้อเสนอแนะให้มีวิธีการทำงานแบบ Agile Team ซึ่งแยกออกมาโครงสร้างของ สป.อว. ทำหน้าที่รับผิดชอบงานส่งเสริมและพัฒนากำลังคนและทุนปัญญา งานขับเคลื่อนและพัฒนาการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ซึ่งต้องสร้างทีมงานและสร้างวัฒนธรรมองค์กร พร้อม

กับกรอบแนวความคิดที่มีความคล่องตัวไปพร้อมกัน โดยมีตัวชี้วัดการดำเนินงานตามกรอบระยะเวลาที่กำหนด ดังนี้

๑. ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาสูงขึ้น
๒. สัดส่วนบุคลากรด้านการวิจัยและพัฒนาต่อประชากร ๑๐,๐๐๐ คน
๓. มูลค่าผลกระทบต่อเศรษฐกิจและสังคมที่ผู้ประกอบการ/ชุมชนนำผลงานวิจัยและพัฒนาไปใช้ประโยชน์
๔. อันดับด้านความร่วมมือในกิจกรรมวิจัยและพัฒนาระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับภาคอุตสาหกรรม
๕. การศึกษาระดับอุดมศึกษาตอบสนองความสามารถในการแข่งขัน
๖. ความสำเร็จของการบริหารราชการแนวใหม่ในรูปแบบ Agile Team
๗. ความสำเร็จของการจัดทำฐานข้อมูลด้านการอุดมศึกษา และฐานข้อมูลด้านมาตรฐานการอุดมศึกษาของประเทศ

๘. อันดับความสามารถทางการแข่งขันด้าน Scientific Infrastructure ของประเทศไทยตามการจัดอันดับของ IMD
๙. ความสำเร็จของการปรับทัศนคติ วิธีคิด และการสร้างวัฒนธรรมองค์กร

ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของที่ประชุม

๑. การจัดโครงสร้าง สป.อว.
 - (๑) สำนักงาน ก.พ.ร. มีความเห็นว่าโครงสร้าง สป.อว. สามารถบูรณาการการทำงานร่วมกันได้ระหว่างหน่วยงาน สป.อว. เดิม และสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) เดิม จึงทำให้มี ๒ กอง คือ กองส่งเสริมและพัฒนากำลังคน (Manpower) และกองส่งเสริมและพัฒนาทุนทางปัญญา (Brainpower) ซึ่งมีเป้าหมายที่แตกต่างกัน
 - (๒) ในระดับนโยบาย มีหน่วยงานที่ทำหน้าที่บูรณาการการอุดมศึกษาเข้ากับวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแล้ว แต่ยังขาดหน่วยงานที่ดูแลและรับผิดชอบด้านงบประมาณ ซึ่งงบประมาณบางประเภทไม่ได้บัญญัติไว้ในกฎหมาย ดังนั้นจึงต้องมีหน่วยงานที่สามารถวิเคราะห์การใช้งบประมาณแบบภาพรวมของทั้งกระทรวงได้
 - (๓) โครงสร้างของกองงานที่รับผิดชอบงานเลขานุการและสนับสนุนการทำงานของคณะกรรมการ ๓ คณะ คือ คณะกรรมการการอุดมศึกษา คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา และคณะกรรมการข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา มีทั้งหมด ๓ กอง กระจายอยู่ตามหน่วยงานต่าง ๆ ประกอบด้วย ๑) กองขับเคลื่อนและพัฒนาการอุดมศึกษาวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ทำหน้าที่เป็นฝ่าย

เลขานุการให้กับคณะกรรมการการอุดมศึกษา ๒) กองยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา ทำหน้าที่เป็นฝ่ายเลขานุการให้กับคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา และ ๓) กองส่งเสริมและพัฒนาทุนทางปัญญา ทำหน้าที่เป็นฝ่ายเลขานุการให้กับคณะกรรมการข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา

(๔) การจัดทำโครงสร้างหน่วยงานเกิดจากการระดมความคิดเห็นจากหลายหน่วยงานและได้ผ่านการพิจารณาแล้วหลายขั้นตอน ดังนั้นโครงสร้างในระดับกองจึงไม่สามารถเปลี่ยนแปลงได้ เนื่องจากได้มีการพิจารณาลงมติไปแล้ว แต่อย่างไรก็ตามอำนาจและหน้าที่ยังสามารถปรับปรุงได้เล็กน้อย โดยโครงสร้างภายในและ Agile Team สามารถเปลี่ยนแปลงได้ โดยการนำความเห็นและข้อเสนอแนะจากที่ประชุมมาร่วมพิจารณา และเมื่อหากทำงานไปแล้วยังพบว่าไม่สามารถต่อบัณฑิตผู้ประสงค์ที่ต้องการให้เกิดความคล่องตัวก็สามารถปรับเปลี่ยนได้เช่นกัน

(๕) โครงสร้าง สป.อว. ใหม่ควรเปิดช่องทาง/โอกาส ให้คนรุ่นใหม่เข้ามามีส่วนร่วมในการทำงาน เนื่องจากการดำเนินงานปัจจุบันต้องอาศัยการคิดนอกกรอบสูง หากบุคลากรระดับบริหารยังคงเป็นบุคลากรที่อยู่ในระบบเดิม อาจไม่มีแนวความคิดหรือแนวทางแก้ปัญหาในรูปแบบใหม่ได้ ดังนั้นโครงสร้างที่ปรับปรุงในครั้งนี้ควรมีช่องทางให้บุคลากรรุ่นใหม่ทั้งภายในและภายนอกกระทรวง อว. สามารถเข้ามา มีบทบาทในการร่วมคิด บริหารและออกแบบยุทธศาสตร์ เพื่อพัฒนาการทำงานของกระทรวงให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามที่ได้คาดหวังไว้

(๖) การปรับเปลี่ยนโครงสร้างที่ผ่านมา มีวัตถุประสงค์เพื่อให้เกิดการทำงานที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น แต่ผลสัมฤทธิ์ที่ได้ส่วนใหญ่ไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่คาดหวัง เนื่องจากไม่ได้มีการวางแผนและสร้างกลไกการทำงานให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ตอนแรก ดังนั้นจึงควรมีการวางแผนเพื่อสร้างกลไกในการทำงานเพื่อให้เกิดความคล่องตัวและทำงานร่วมกันอย่างบูรณาการ โดยโครงสร้างที่จัดทำขึ้นควรยืดหยุ่นสามารถปรับปรุงและแก้ไขได้เพื่อให้เกิดการทำงานที่คล่องตัวมากขึ้น นอกจากนี้ ควรมีการนำข้อมูลจากตัวชี้วัดที่ได้ มาปรับใช้เพื่อให้เกิดข้อมูลป้อนกลับ (Feedback) และนำไปสู่การเรียนรู้และทำให้เกิดการพัฒนาโครงสร้างที่เอื้อต่อการทำงานได้มากขึ้น

๒. การมี Agile Team เพื่อความคล่องตัวในการดำเนินงาน

(๑) การบูรณาการทำงานใน สป.อว.สามารถทำได้ผ่านแผนและยุทธศาสตร์ และผ่าน Agile Team ซึ่งจะเป็นบุคลากรที่อยู่ได้ทั้งในกองหรือนอกกองของโครงสร้างที่ออกแบบไว้ อย่างไรก็ตาม จะต้องมีการออกแบบให้สามารถบริหารหน่วยงานราชการ และบริหารบุคลากรต่อไป

(๒) ต้องสามารถโอนย้ายบุคลากรได้ (Mobility) เพื่อให้เกิดการทำงานที่มีประสิทธิภาพ เนื่องจากประสบการณ์ในการทำงานที่หลากหลายจะส่งผลให้เกิดทักษะ ความรู้ความเข้าใจ จนนำไปสู่การทำงานที่บูรณาการได้ นอกจากนี้การทำงานในระดับหัวหน้างานหรือผู้ที่มีประสบการณ์ควรเปลี่ยนจาก

การสั่งการแล้วนำงานที่ได้มาแก้ไข เป็นรูปแบบการให้การช่วยเหลือ แนะนำ แก้ปัญหา (Coaching) เพื่อให้ผู้ได้บังคับบัญชาเกิดการพัฒนาซึ่งจะนำไปสู่การเติบโตขององค์กร

(๓) การออกแบบกระบวนการทำงานเพื่อให้เกิดความคล่องตัวในลักษณะ Agile team สามารถดำเนินการได้ในภายหลังจากการปรับโครงสร้าง เนื่องจากรายละเอียดที่ระบุไว้ในกฎกระทรวงเป็นอำนาจและหน้าที่ของแต่ละกองเท่านั้น ดังนั้นแม้ว่าคณะรัฐมนตรีจะมีมติเห็นชอบก็สามารถทบทวนและปรับปรุงเพื่อให้มีความคล่องตัวมากขึ้นได้ โดยการทำงานอาจทำเป็น Sandbox นำร่อง เพื่อศึกษารูปแบบและกระบวนการทำงานของ Agile team ในเบื้องต้นก่อนก็ได้

๓. สป.อว. ควรมีกลไกในการประสานงานให้หน่วยงานภายใต้การกำกับดูแลสามารถแปลงนโยบายไปสู่การปฏิบัติได้ เช่น มหาวิทยาลัยควรผลิตกำลังคนให้สอดคล้องกับความต้องการของประเทศหรือตลาดแรงงาน

๔. การพัฒนาในระดับท้องถิ่นยังต้องการการสนับสนุนจากกระทรวง อว. อยู่เป็นจำนวนมาก โดยกระทรวง อว. มีหน่วยงานสนับสนุน เช่น หน่วยบริหารและจัดการทุน (Program Management Unit: PMU) และมหาวิทยาลัย ที่มีความพร้อมในการสนับสนุน แต่ยังคงกลไกในการขับเคลื่อนพัฒนาและบูรณาการในระดับท้องถิ่น และไม่มีนวัตกรรมทางด้านการจัดการ เนื่องจากโครงสร้างในระดับพื้นที่ไม่มีกระบวนการเชื่อมโยงกระทรวง อว. เข้าไปพัฒนาโดยตรง ดังนั้นหากมีโครงสร้างที่เอื้อให้เกิดการสนับสนุนการพัฒนาท้องถิ่นที่กระทรวง อว. จะสามารถเข้าไปมีบทบาทได้ด้วย จะเป็นประโยชน์อย่างมาก แต่ต้องคำนึงถึงแนวทางในการทำงานไม่ให้เกิดการทับซ้อนกับบทบาทหน้าที่ของกระทรวงอื่นที่มีอยู่เดิม

มติที่ประชุม เห็นชอบให้ สป.อว. ประสานงานกับ สำนักงาน ก.พ.ร. เพื่อดำเนินการตามความเห็นของกรรมการต่อไป

ระเบียบวาระที่ ๓.๒ แนวคิดการจัดตั้งกองทุนอุดมศึกษา

นายศุภชัย ปทุมนากุล รอง ปอว. นำเสนอแนวคิดของการจัดตั้งกองทุนพัฒนาระบบการอุดมศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับเหตุผลและความจำเป็นเนื่องจากการเปลี่ยนแปลงของโลกที่ส่งผลต่อการพัฒนาคนและระบบการอุดมศึกษา โดยลักษณะของการอุดมศึกษารูปแบบใหม่มีมิติและรูปแบบและทิศทางที่เปลี่ยนแปลงไปจากเดิม นอกจากนี้ ระบบการอุดมศึกษาต้องปรับเปลี่ยนให้สอดคล้องกับพฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลงไปของภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง เช่น ภาคอุตสาหกรรมมีความต้องการบุคลากรที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญมากขึ้น (Knowledge Workers) การมีส่วนร่วมในการลงทุนพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของภาคอุตสาหกรรมมากขึ้น และจากทิศทางการเปลี่ยนแปลงในปัจจุบันทำให้คนมีความจำเป็นต้องพัฒนาทักษะให้ทันโลกอยู่เสมอเนื่องจากบางทักษะจะมีลักษณะที่เป็น Short Life Cycle Skill เช่น Digital Skill เป็นต้น จึงมีเป็นที่มาของความจำเป็นที่ต้องมีการจัดตั้งกองทุน

อุดมศึกษาเพื่อเปลี่ยนผ่านระบบการอุดมศึกษาไปสู่อนาคต เพื่อพัฒนาความเป็นเลิศของสถาบันอุดมศึกษา และผลิตและพัฒนากำลังคนระดับสูงตามความต้องการของประเทศ

กองทุนพัฒนาระบบการอุดมศึกษาจะใช้แหล่งงบประมาณตามมาตรา ๔๕ (๓) งบประมาณความเป็นเลิศและการผลิตกำลังคนระดับสูงเฉพาะทาง และงบประมาณตามมาตรา ๔๕ (๔) งบเข้ากองทุนให้กู้ยืมดอกเบี้ยต่ำให้แก่สถาบันอุดมศึกษาเอกชน โดยการจัดสรรงบประมาณจากกองทุนนี้จะจัดสรรตรงไปที่สถาบันอุดมศึกษาของรัฐและเอกชน โดยมุ่งเน้นการผลิตกำลังคนระดับสูงเฉพาะทางตามความต้องการของประเทศและการพัฒนาความเป็นเลิศของสถาบันอุดมศึกษา ซึ่งแตกต่างจากงบประมาณที่จัดสรรจากกองทุนส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (ววน.) ที่มุ่งเน้นการพัฒนากำลังคนด้าน ววน. ในสาขาที่ขาดแคลนหรือในพื้นที่เป้าหมาย

แนวทางการจัดตั้งกองทุนพัฒนาระบบการอุดมศึกษาสามารถทำได้ ๒ แนวทาง คือ ๑) แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๒ เพิ่มเติมหมวดกองทุนพัฒนาระบบการอุดมศึกษา และ ๒) จัดทำร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งกองทุนเป็นพระราชบัญญัติเฉพาะ โดยเห็นว่าแนวทางที่ ๒ น่าจะเหมาะสมสำหรับการบริหารงานของกองทุนเนื่องจากมีความคล่องตัว ไม่อยู่ภายใต้กฎระเบียบของส่วนราชการ แต่จะต้องมีการกำหนดโครงสร้าง บทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการบริหารกองทุนและสำนักงานกองทุนขึ้นใหม่ ทั้งนี้ ขั้นตอนการจัดตั้งกองทุนพัฒนาระบบการอุดมศึกษาจะต้องมีการเสนอคณะกรรมการการอุดมศึกษา (กกอ.) และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม พิจารณาในหลักการ และเสนอคณะกรรมการนโยบายทุนหมุนเวียนเพื่ออนุมัติจัดตั้งกองทุน และยุบรวมกองทุนอุดมศึกษาเอกชน จากนั้น รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ร่วมกันเสนอข้อเสนोजัดตั้งกองทุนพัฒนาระบบการอุดมศึกษาและร่างพระราชบัญญัติต่อคณะรัฐมนตรี หลังจากที่คณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบแล้วจะเข้าสู่ขั้นตอนการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติโดยคณะกรรมการ กฤษฎีกา และเสนอร่างพระราชบัญญัติต่อสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา ประกาศเป็นกฎหมายบังคับใช้ ทั้งนี้ จะมีการแต่งตั้งคณะกรรมการกองทุนและจัดทำหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่จำเป็นเกี่ยวกับการบริหารจัดการกองทุน โดยคาดว่าจะสามารถจัดสรรงบประมาณจากกองทุนได้ในปี ๒๕๖๕

ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของที่ประชุม

๑. การเสนอขอจัดตั้งกองทุนพัฒนาระบบการอุดมศึกษายังขาดแนวทางการดำเนินการที่จะทำให้สถาบันอุดมศึกษาใช้งบประมาณนี้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และข้อมูลการจัดสรรงบประมาณจากกองทุนในลักษณะ Multi-year จะทำอย่างไร เนื่องจากงบประมาณของประเทศมีอยู่อย่างจำกัด ในการพิจารณางบประมาณไม่ต้องการให้มีการกันเงินไว้โดยไม่ได้ใช้ และการมีรายได้หมุนเวียนกลับเข้ากองทุนในลักษณะ Revolving Fund

๒. ควรจัดตั้งกองทุนพัฒนาระบบการอุดมศึกษา

- เนื่องจากระบบงบประมาณของประเทศปัจจุบันเป็นงบประมาณรายปี ไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการผลิตและพัฒนากำลังคนระดับสูงเฉพาะทางซึ่งต้องผูกพันและทำข้อตกลงหลายปี และไม่สามารถใช้งบประมาณแบบรายการ (Item) ตามการจัดสรรงบประมาณปกติซึ่งในการเสนอขอจัดตั้งกองทุนพัฒนาระบบการอุดมศึกษามีเงินจากกองทุนอุดมศึกษาเอกชนเป็นเงินตั้งต้น จะช่วยให้สามารถชี้แจงกรมบัญชีกลางได้

- แม้ว่าการจัดตั้งกองทุนพัฒนาระบบการอุดมศึกษาโดยการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๒ กองทุนจะยังมีสถานะเป็นนิติบุคคลได้ โดยหน่วยบริหารจัดการอาจไม่เป็นนิติบุคคลก็ได้ หรืออีกทางเลือกคือการจัดทำเป็นพระราชบัญญัติเฉพาะอีก ๑ ฉบับก็สามารถทำได้

๓. ต้องกำหนดนิยาม “งบประมาณเพื่อพัฒนาความเป็นเลิศของสถาบันอุดมศึกษา” และ “การผลิตและพัฒนากำลังคนระดับสูง” ให้ชัดเจนว่างบประมาณลักษณะใดจะเป็นงบประมาณที่ใช้เงินกองทุน และค่าใช้จ่ายในลักษณะไหนที่อยู่นอกเหนือจากนิยามและมหาวิทยาลัยสามารถตั้งงบประมาณได้เอง

๔. การเสนอจัดตั้งกองทุนกองทุนพัฒนาระบบการอุดมศึกษาควรดำเนินการโดยแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๒ เนื่องจากใช้เวลาไม่นาน แม้ว่าการจัดตั้งกองทุนพัฒนาระบบการอุดมศึกษาโดยการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๒ กองทุนจะยังมีสถานะเป็นนิติบุคคลได้ โดยหน่วยบริหารจัดการอาจไม่เป็นนิติบุคคลก็ได้ หรืออีกทางเลือกคือการจัดทำเป็นพระราชบัญญัติเฉพาะอีก ๑ ฉบับก็สามารถทำได้

๕. ปัจจุบันกลไกการจัดสรรงบประมาณ ฝ่ายนิติบัญญัติจะเข้ามามีส่วนร่วมอย่างเต็มที่ซึ่งหากงบประมาณที่ได้รับจัดสรรในกองทุนยังคงเหลืออยู่จะถูกประเมินว่าใช้งบประมาณไม่มีประสิทธิภาพ

มติที่ประชุม เห็นชอบในหลักการการจัดตั้งกองทุนพัฒนาระบบการอุดมศึกษา และมอบหมายให้ฝ่ายเลขานุการประสาน สป.อว. ให้พิจารณานำเสนอต่อ กกอ. ต่อไป

ระเบียบวาระ ๔ เรื่องอื่นๆ (ถ้ามี)

ประธานฯ ได้กำหนดให้มีการประชุมคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปฯ ครั้งต่อไปในวันที่ ๑๓ กรกฎาคม ๒๕๖๓ เวลา ๑๑.๐๐ - ๑๓.๐๐ น. ณ สำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ (สอวช.) ห้องหัวากอ ๑ และ ๒ และระบบออนไลน์

เลิกประชุมเวลา ๑๓.๐๐ น.

นางสาวอรพรรณ เวียรชัย
นางสาวศรณีย์ สิงห์ทอง
นางสาวสลิลวรรณ กลับประสิทธิ์

ผู้บันทึกรายงานการประชุม

นางสาวนิรดา วีระโสภณ
นางสาวสิริพร พิทยโสภณ
ผู้ตรวจรายงานการประชุม